

בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול המשולב למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.

ד. מסלול השלמות

במסלול זה קיימות כמה חלופות:

1. סטודנט בעל תואר ראשון ותואר שני ללא תזה ומתקבל להשלמת כתיבת עבודה שוות ערך לתזה.
2. סטודנט בעל תואר ראשון ותואר שני עם תזה, רוצה ללמוד לתואר שלישי בתחום אחר מתחום התואר השני, ומתקבל להשלמת קורסים.
3. מקרים מיוחדים שבהם הסטודנט התקבל למסלול השלמות של מספר קורסים למרות שיש לו תואר שני מאותו תחום. בקשה להתקבל ללימודים במסלול זה תכלול את שם המנחה והנושא. על הסטודנט לסיים את חובות ההשלמה בממוצע 86 לפחות.

על הסטודנט לסיים את חובות ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו. על הסטודנט להיות מסוגל להתפנות לעמידה בכל דרישות המסלול, לרבות סיום כל מכסת לימודי ההשלמה והגשה של עבודה שוות ערך לתזה, תוך שנה. במקרים חריגים, ועקב נסיבות בלתי צפויות שהתעוררו לאחר הקבלה ללימודים, רשאית הוועדה המחלקתית להמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים על הארכה בסיום ההשלמות. במקרים חריגים הוועדה המחלקתית רשאית להמליץ על קבלה ללימודים לפני שנקבעו מנחה ונושא, ובלבד שלהערכת הסטודנט והוועדה הסטודנט יוכל לעמוד בכל דרישות המסלול תוך שנה.

ככלל, בית הספר ללימודים מתקדמים אינו נוהג לאשר הרשמה למסלול זה במקרים שבהם נדרשים לימודי השלמה בהיקף העולה על 8 ש"ש בנוסף לכתיבה של עבודה שוות ערך. במקרים כאלה ישקול בית הספר להפנות את הסטודנט ללימודי תואר שני עם תזה, תוך מתן אפשרות למחלקה לקבוע לו תכנית לימודים בהיקף פחות מההיקף הרגיל ובלבד שמספר הש"ש שהסטודנט ילמד לא יפחת מ-50% מההיקף הש"ש הנדרשות כרגיל בלימודים לתואר שני עם תזה.

- סטודנט שהתקבל להשלמת עבודה שוות ערך לתזה חייב להיבחן עליה כמקובל לגבי כל תזה בתואר שני ולקבל ציון 86 לפחות (או ציון גבוה יותר על פי המקובל באותה מחלקה).
- הוועדה המחלקתית אחראית לוודא שהסטודנט עומד בכל חובות ההשלמה.
- בתום שנת ההשלמה, ולאחר שבדקה כי הסטודנט עמד בכל חובותיו, תמליץ הוועדה המחלקתית לבית הספר ללימודים מתקדמים אם לקבל את הסטודנט כסטודנט לתואר שלישי.
- סטודנט שלא יעמוד בתנאי ההשלמות לא יורשה להמשיך לתואר שלישי ולימודיו יופסקו.

בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול השלמות למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.

חובות הלימודים: קורסי התמחות, לימודי השלמה, בית הספר ללימודי יסוד וידיעת שפות

הוועדה המחלקתית לתארים מתקדמים תמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים על היקף לימודיו של המועמד/הסטודנט על פי הכללים שנקבעו בנהלים אלו.

- א. תכנית הלימודים בתחום ההתמחות תיקבע על ידי יו"ר הוועדה המחלקתית בהתייעצות עם המנחה ותכלול סמינר שנתי ברמה מתאימה ובנושא הקרוב לתחום התמחותו של הסטודנט, כמו גם קורסים אחרים במחלקה. יו"ר הוועדה המחלקתית ידווח על תכנית הלימודים לבית הספר.
- ב. המחלקה רשאית להטיל על מועמד או על סטודנט לתואר שלישי **חובת בחינה** (בעל-פה או בכתב) ובה יידרש להוכיח את מידת בקיאותו בחומר הנלמד בקורסים בשטח ההתמחות.

ג. לימודי יסוד ביהדות

1. סטודנט שהוא בעל תואר אחד בלבד (ראשון או שני) מאוניברסיטת בר-אילן חייב ב-2 ש"ש בלימודי יסוד ביהדות.
2. סטודנט שהוא בעל שני תארים (ראשון ושני) מאוניברסיטת בר-אילן פטור מלימודי יסוד ביהדות.
3. סטודנט שלא למד באוניברסיטת בר-אילן לאף לא אחד מהתארים חייב ב-4 ש"ש ביהדות (2 ש"ש מתוך-4 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד).
4. סטודנט המתמחה בתואר שלישי בלבד במקצועות היהדות המובהקים (תנ"ך, תלמוד או מחשבת ישראל) פטור מלימודי יסוד ביהדות.
5. יש לעמוד במבחן בקורסי יסוד ביהדות ולקבל ציון מספרי עובר.
6. סטודנט שלמד בעבר לימודים על-תוכניים ביהדות (ישיבה, אוניברסיטה, מכללה או מדרשה) רשאי להגיש בקשה לקבל פטור על סמך לימודים אלה. את הבקשה יש להגיש לבית הספר ללימודי יסוד ביהדות ולצרף את המסמכים הרלוונטיים הרשמיים והמקוריים.

- סטודנט שאינו בוגר אוניברסיטת בר-אילן ולומד לתואר שלישי באוניברסיטת בר-אילן ובנוסף לומד בה לתעודת הוראה** יהיה מחויב בלימודי יסוד במסגרת הלימודים לתואר שלישי בהיקף של 4 ש"ש . (כאשר 2 ש"ש מתוך ה- 4 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד) ובמסגרת הלימודים לתעודת הוראה ב-2 ש"ש נוספות, ובסך הכול 6 ש"ש ביהדות במסגרת הלימודים לתואר שלישי ולתעודת הוראה.
- במידה וילמד תחילה לתעודת הוראה ואח"כ לתואר שלישי** יהיה מחויב במסגרת הלימודים לתעודת הוראה ב-4 ש"ש (כאשר 2 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד) ובמסגרת הלימודים לתואר שלישי ב-2 ש"ש נוספות, ובסך הכול 6 ש"ש.
7. סטודנט לתואר שלישי הלומד תכנית מלאה במכון הגבוה לתורה בקמפוס בר-אילן שנה אחת לפחות בתקופת לימודיו לתואר שלישי, יהיה פטור מלימודי היסוד ביהדות.
8. סטודנט שאינו יהודי פטור מלימודי יסוד ביהדות, אך חייב במקום זאת בלימודים כלליים בהיקף כולל של 4 ש"ש ולקבל ציון מספרי עובר. את הקורסים יש ללמוד במחלקה שונה מהמחלקה שבה הוא לומד לתואר.
- ד. **שפה זרה – אנגלית**
קבלת ציון פטור במבחן בשפה האנגלית שנערך במחלקה האקדמית. הפטור מותנה באישור בית הספר ללימודים מתקדמים.
פטורים מחובה זו:
- סטודנטים בעלי תואר אקדמי מארץ דוברת אנגלית שנלמד בשפה האנגלית (ולא משלוחה בארץ)
  - מי שקיבלו ציון "פטור" במבחן מיון לתואר שני של היחידה לאנגלית כשפה זרה בבר-אילן, או שסיימו בהצלחה קורס לתואר שני ברמה M2 או M4, או קורס לדוקטורנטים.
  - בעלי תואר אקדמי במחלקה לאנגלית באחד מהמוסדות הבאים: אוניברסיטת בר-אילן, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן גוריון ואוניברסיטת אריאל.
- את חובת השפה האנגלית יש לסיים עד סוף השנה האקדמית השנייה ללימודי התואר השלישי.**
ניתן לבקש מבית הספר ללימודים מתקדמים פטור מאנגלית על סמך לימודים קודמים עם המלצה מנומקת של יו"ר הוועדה המחלקתית. קודם לקבלת ההחלטה יבקש בית הספר ללימודים מתקדמים את המלצת היחידה לאנגלית כשפה זרה.
- לימודי אנגלית כשפה זרה לתואר ראשון אינם מעניקים פטור מאנגלית לתואר שלישי.**
- ה. **שפה זרה**
הוועדה המחלקתית רשאית לדרוש מהסטודנט ללמוד שפה זרה נוספת על אנגלית, ברמה התחלתית או מוגברת, בהתאם לדרישות המחקר.
הנהלים להוכחת ידיעה בשפות זרות ייקבעו על ידי הוועדה המחלקתית.
על הסטודנט למלא דרישות סעיף זה לכל המאוחר במהלך שנת הלימודים שאחרי אישור תכנית המחקר.

אישור הצעת המחקר

קיימות שתי אפשרויות לשיפוט הצעת המחקר:

1. לאחר קבלת אישור מהמנחה תשלח הוועדה המחלקתית את הצעת המחקר לשיפוט לשופט פנים (מתוך האוניברסיטה) ולשופט חוץ (מחוץ לאוניברסיטה). על שופט הצעת מחקר להיות בדרגת מרצה בכיר ומעלה.
  - א. תוך שנה מיום קבלתו ללימודי התואר השלישי יגיש הסטודנט לוועדה המחלקתית הצעת מחקר מפורטת לעבודת הדוקטור. המנחה חייב להביע בכתב את הסכמתו למינוי ולהצעת המחקר. להצעת המחקר יש לצרף את אישור יו"ר הוועדה המחלקתית להצעה זו ולכך שניתן לבצע את המחקר במחלקה. צורת הגשת ההצעה כמפורט בהמשך.
  - ב. לאחר שיגיש הסטודנט לוועדה המחלקתית את הצעת המחקר, תמנה הוועדה המחלקתית שני שופטים: אחד מבין חברי סגל האוניברסיטה בדרגה מתאימה, ואחד מחוץ לאוניברסיטה בדרגה התאימה, הבקאים בנושא המחקר המוצע. שני השופטים ימסרו לוועדה המחלקתית המלצה מנומקת בכתב אם התכנית ראויה לאישור. בהחלטתם יתבססו הבוחנים על רמתה של העבודה המוצעת ועל האפשרויות לבצע את המחקר ולהגיש את העבודה תוך פרק זמן שלא יעלה על שלוש שנים. במקרה הצורך הם ימליצו על שינויים בתכנית או בהדרכה ועל שינויים בלימודי ההשלמה.
  - במקרים חריגים רשאית הוועדה המחלקתית לפנות לבית הספר ללימודים מתקדמים לשם קבלת אישור לשלוח את ההצעה לשני שופטים חיצוניים.
- ג. אם עבודת הדוקטור מחייבת אישור של ועדת האתיקה, אין לשלוח את ההצעה לשיפוט קודם שיתקבל אישור של ועדת האתיקה.
- ד. האישור הסופי של הצעת המחקר יהיה בידי בית הספר ללימודים מתקדמים. בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לדרוש מהסטודנט להכניס בהצעת המחקר שינויים או לכתוב הצעה חדשה.
- ה. בית הספר רשאי להחליט שההצעה תישלח לשיפוט נוסף על ידי שופט חדש.